

H844

Cenzurat.

65. évfolyam.

Cluj, 1936. február 1.

2. szám.

ERDÉLYI KÖZ- ÉS MEZŐGAZDA- SÁGI HAVI FOLYÓIRAT

GAZDA

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE

A lapfelügyelő bizottság irányítása mellett
szerkeszti és kiadja:

TÖRÖK BALINT
az E. G. E. igazgatója.

ROVATVEZETŐK:

- BODOR KALMAN
- BORÓCZY LÁSZLÓ
- FARKAS ÁRPAD
- GYALUI SÁNDOR
- KONCZ GYÖRGY
- KORPONAY KORNÉL
- KORPONAY FERENC
- DR. OBERDING JÓZSEF
- DR. RÉCSEY LAJOS
- DR. SCHILLING DEZSÓ
- DR. SZENTKIRÁLYI SAMU

Az Erdélyi Gazdasági Egylet
tagjai az Erdélyi Gazdát tagsági
illetmény fejében kapják.

Nem tagok részére
az előfizetési díj egy évre 80 L.

A LAP AZ E. G. E. TULAJDONA.

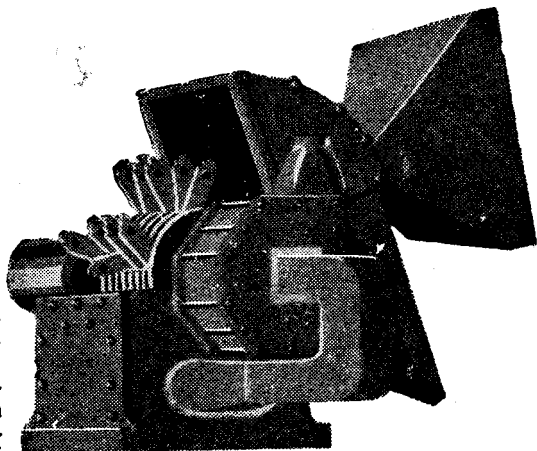

roul de pasaport Regal Ungar
(Magyar Konzulátusnak)

Cluj
Str. Moşilor 3. I. emelet.

MEDICAGO egyetemes örlö- és zúzógép a mezőgazdaság megsegítője

Egy munkafolyamattal tetszés szerinti finomságra öröl lucernát, lóherét, ballacimet és minden egyéb szálás takarmányt, morzsolt és csöves tengerit, árpát, rozsot és minden egyéb szemes terményt, tengeriszár-tépésre, olajpogácsa őrlésére is kiválóan alkalmas. Teljesítménye rendkívül nagy, teljesen hidegen öröl. Felül minden eddigi örlőgépet.

Ipari célokra is alkalmas!

Szén, koks, mészkő, papír, parafa, faszén, csont, üveg, fűrészpor, cement, só, cukor, paprika, műtrágya, asbest, gipsz, tégl, égetett cserép, chamotte, andesit, bazalt stb. őrlésére és zúzására.

KÉRJEN AJÁNLATOT! *Vezérképviselet:* KÉRJEN AJÁNLATOT!
Román Gépkereskedelmi és Autóforgalmi R.-I.
Cluj, Calea Regele Ferdinand 63.

Tavaszi ültetést idejében kell elvégezni, hogy biztos legyen a megfogamzás.
Árjegyzéket sziveskedjék azonnal kérni, hogy rendelésével ne késsen.
AMBROSI, FISCHER & CO.
AIUD, JUD. ALBA.

Biztosítsunk

a mi
intézetünknel, a

Népszerű feltételek!
Olcsó díjak!

Minerva

Biztosító Rt.-nál, Cluj.

ERDÉLYI GAZDA

KÖZGAZDASÁGI ÉS MEZŐGAZDASÁGI FOLYÓIRAT

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET
HIVATALOS KOZLÖNYE

MEGJELENIK MINDEN HÓNAP
ELSEJÉN

S Z E R K E S Z T I T Ö R Ö K B Á L I N T A Z E. G. E. I G A Z G A T Ó J A

Az Erdélyi Gazdasági Egylet

Növénytermelési és Értékesítési Szakosztálya

által Clujon, 1936. február hó 16.—22. napjain rendezendő

vetőmagkiállítás és vásár

tudnivalói:

A vetőmag-kiállítás és vásár célja:

A tavaszi gabona-, takarmány- és egyéb kapásnövény-vetőmagvak és vetőgumók termelésének és értékesítésének elősegítése. A nemesített vetőmagvak és vetőgumók újabb tenyésztési módok, termelési eszközök, anyagok stb. bemutatása.

A kiállítás csoportjai:

- I. Vetőmagvak és gumók.
- II. Mezőgazdasági gépek, eszközök, anyagok.
- III. Irodalom.
- IV. Műtrágyák, növényvédelmi és egyéb vegyi szerek stb.

A vetőmag-kiállítás és vásár helye és ideje:

Cluj, Muresan-utca 10. szám, az E. G. E. székháza, 1936 február hó 16-án reggel 9 órától február hó 22-én d. u. 6 óráig, naponta d. e. 9—1-ig és d. u. 3—6-ig.

A vetőmag-kiállítás és vásár tárgyai:

Tavaszi gabona, takarmány, kapásnövény, konyhakerti és virág vetőmagvak és vetőgumók, műtrágyák, növényvédelmi szerek, gazdasági gépek, eszközök, anyagok stb.

A vetőmag-kiállítás és vásárra beküldendő vetőmag-minta mennyisége legalább 2—5 kg. a gabonafélékből.

A vetőmag-kiállítás és vásár helydija: m²-ként 50 L, azaz ötven lej, mely összeg a bejelentéssel egyidejűleg beküldendő. A beküldendő magvak diszes kiállításáról, feliratainak elkészítéséről a Szakosztály gondoskodik díjtalanul minden kiállító számára. Az E. G. E. tagjai helydíjat nem fizetnek. (A tagdíj egy évre 60 L.)

Bejelentendők: A kiállító neve, lakás (posta, utca sth.), a beküldendő magvak, tárgyak fajtája, eredete, eladó készlet mennyisége és ára.

Bejelentési határidő: 1936. február hó 10. A bejelentés és a minta az „Erdélyi Gazdasági Egylet Cluj. A. Muresan-utca 10. sz.” címre küldendő be.

Eladási jutalék. A vetőmag-kiállítás és vásáron eszközölt eladások vagy felvett megrendelések értéke után 2% jutalék az E. G. E. javára az iroda pénztárához befizetendő. Az értékesítést megbízás alapján a Szakosztály elvállalja.

Minden a vetőmag-kiállítás és vásárral kapcsolatos kérdésben díjtalanul nyújt felvilágosítást az E. G. E. titkári hivatala Cluj, A. Muresan-utca 10. sz.

Erdélyi Gazdasági Egylet

Növénytermelési és Értékesítési
Szakosztályának Elnöksége.

Emeletes malacoztató.

Az ember mindig valaminek a hatása alatt él. Ezért van jó napja, amikor minden jól megy mert jól kezdte vagy nagy öröme volt, viszont van rossz napja is, amikor semmi sem tetszik, mindenbe beleköt. Ilyenkor azt szokták mondani „Bal lábbal kelt fel.” A napi örömeik meg bánatok rövid befolyásán kívül, vannak aztán nagy események amik hosszú ideig teljesen a hatásuk alá kerítik az embert. Ilyen eseményszámba ment nálam a tavaly télen az Unitárius Gazdasági Iskolával megtett barcasági kirándulás. Napokig csak az ott látott fejlett mezőgazdasági és általános viszonyokra gondoltam. Mindenkép a dolog nyitját kerestem, mert a barcasági körülmények egy cseppet sem jobbakk mint sok máshelyt és mégis a szászok többet és jobbat természetnek. Az állataik is szebbek és gyorsabban fejlődnek. Magyarázatul csakis a régebbi műveltséget fogadhatjuk el. Hiszen dolgozni, dolgozik a másvidékről való is eleget sokszor még többet is, csak nem elég okosan. A célszerűséget nézik ők mindenben és ennek köszönhetik a mai fejlett mezőgazdaságukat. Mindenben összefognak s amit tanultak gyorsan megvalósítják.

Kitünő iskolájuk van Feldioaran. Ujszerű kísérleti gépekkel is bőven felszerelve. Az útmutatásait követi az egész vidék, amiért mindent hosszas kísérletekkel próbálnak ki. A buzánál például 10 éves kísérlet alapján a diószegit ajánlják. Ez bokrosodik a

legjobban, ami nagyon fontos, mert a sorokat 24 cm távol vetik. A sorok közt fennmaradó részt többsoros kapálógéppel (Schmotzer találmány) porhanyítják, amíg a buza megengedi. Most a trágya meleg erjesztését próbálták ki és szeretnék bevezetni.

A helybeli kisgazdák látogatása során, feltűnt a nagy állatlétszám. Például egy 10 holdas kisgazdának van: 3 lova (a lovat hármásban járatják), 2 ökre, 2 tehene, a szaporulatjával és 3—4 magkocája. A tejet és a tojást szövetkezetekben értékesítik. Az állatokat szűk udvaron nagy pompával épült, de sötét beton istállókban tartják. Ez ellen küzd most Kaufmetz gazdasági iskolai igazgató a tanya-rendszer eszméjének a terjesztésével, mert amint mondta „Beton istálló, az állatnak csak palota, a gazdának pedig kevés gyermeket jelent“.

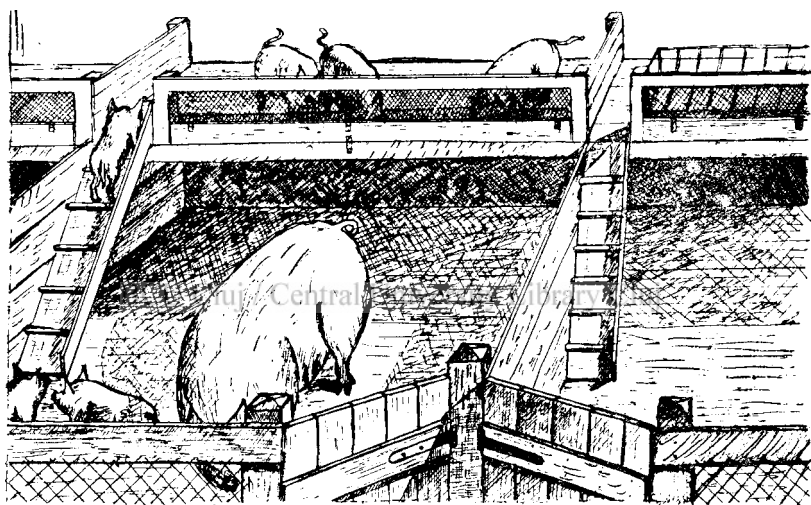
Innen Bod-ba mentünk dr. Stephani Vilmos gazdaságát meg nézni. Amit kitartó szorgalommal és szakértelemmel ember a munkája után elérhet, azt mind megtaláltuk itt. Háromszáz holdas részben bérelt birtok szaporítja a növénynemesítő telepen kitenyészített mindenki által jól ismert híres buza, fűmag és krumpli féleségeket. A látogatást is a nemesítő telepen kezdtük. Feltűnt, hogy sem jelzőtáblácska sem cövek nincs sehol. Dr. Stephani személyesen ismer minden fűtövet. A jelzőtáblácskák csak arra jók, mint mondta, hogy megbotoljunk bennük. Szép összehasonlító kísérleteket állított be a külföldi és saját nemesítésű füvekből. A hazai még télen is jobban nézett ki. Egyik táblán hosszú alacsony prizmákban volt a kis sörösüveg nagyságu mag cukorrépa-dugvány összerakva. A két szélen traktor-hányta barázdákkal földelték el. A teteje még nyitott volt. Várnak amig lehül a répa között 7° C-ra a levegő, csak azután fedik be teljesen. A dugványrépa németországi elit magból ered, amit a Si Sa társaság oszt ki szerződéses alapon. A termelt magot igen jól fizetik. A tavaly például 48.000 lej volt holdankint a bevétel, de nem sikerül mindig ilyen jól, van amikor csak 18—24.000 lejt hoz. Elképesztő összeg. Jó darabig teljesen lekött, nem tudtam egyébre figyelni, pedig a gazdaság másik nagyon kifizetődő részéhez érkeztünk, a mesterséges legelőkhöz. Jegenyesor osztja szakaszokra. Nyáron az elkerített részekre más más állatokat engednek aszerint, hogy mekkora a fű. Itt is óriási jövedelemről hallunk, pedig mint tudjuk Thünen legtávolabbra helyezi a legelőt a piactól, mint a legkevésbé jövedelmező ágazatot. Itt Brasov tövében találjuk. Igaz akkor még nem művelték a legelőt és ami fontosabb nem németnemes sertéssel és szimmentáli marhával értékesítették.

Nagy vetőmagtisztító berendezése van a telepnek. Sok Petkus és egyéb rosta osztályozza a termesztett vetőmagot. Van egy igen elmesén megszerkesztett saját maguk által házilag előállított gép is, ami a fűmagot megszáritja, kitisztítja és osztályozza is egyszerre. Sok drága külföldi gépet helyettesít és azokat felül is mulja.

A fejlett állattenyésztés láttára meglepődünk, a magnemesítőnél nem voltunk reáakészülve. Ezt a fia vezeti Stephani dr.

urnak. A tehenészetük kis szimmentálból áll. Szép import le-
származott állatokkal. Itt van Erdély egyik legértékesebb bi-
kája is.

A sertésenyésztés jobban kifizetődik úgylászik, mert sok
marha istállót alakítottak át fiaztatónak. Az itt látott kedves kép
teljesen elfelejtette a répamag óriási jövedelmét. A fiaztatóban
tenger sok malac mászkált le s fel egy keskeny deszkán a boxból
a ketrecek felett végighuzódó emeletre. Dr. Stephani így oldotta
meg a nagy helyszükében a malacok külön való takarmányozá-
sát. Egyben kitűnő tornászó alkalmat és meleg háló helyet is
biztosított nekik. A malac nagyon kíváncsi jószág, már az első
napon felmerészkedik az emeletre. Később annyira megszokja,
hogy mind ott ül, mert fent melegebb van és a nap is jobban
tűz oda.

Emeletes malacoztató. Előnyei: a malacok szabadabb mozgása,
melegebb elhelyezése, a terület jobb kihasználása.

Mihelyt hazaérkeztünk, megcsináltuk az Unitárius Gazda-
sági Iskolánál is, hasonló jó eredménnyel. Az Unitárius Központi
konyha sertésenyésztésénél már a malac rekesztéket nem hátul
a fal mellett helyeztük el, hanem elől a vályú felett. Így könny-
nyebb enniük adni és melegebb is.

A malacozandó kocákat dr. Stephaninál, nyáron legelőn,
télén répafejen és egyéb olcsó takarmányon tartják, a mala-
cokat azonban bőven etetik, mert 7—8 hónapos korukban,
amikor eladják, 80—120 kg. súlyt kell elérjenek.

A cukorgyárba menet megnéztünk egy pár magfűtáblát
is. Szép dus, nyilegyenes sorokban huzódott az augusztusi
vetés. Senki sem hinné, hogy olyan fiatal. A fűvet egy pillan-
góssal vetik egyszerre. Például a vörös csenkeszt (*Festuca
rubra*) réti vörös herével (*Trifolium pratensis perenae*). Így

a fűmag aratása után megnő a pillangós növény és az is ad egy termést. Az iker-sorok között maradó hézagot gondosan művelik; nyáron kapálják, télen meg altalajtúróval járatták meg.

A cukorgyár 500 holdon gazdálkodik nagy szakértelemmel. Feltűnt itt is a sok mesterséges legelő, amit friz juhokkal legeltetnek. Valamikor racka nyáj volt itt, amit folytonosan frizzel kereszteztek, hogy javítsák a tejhozamot. Most a 17-ik generációnál tartanak s már szinte teljesen áthasonultak. Itt lehet egy pár fekete foltot a pofán vagy lábon észrevenni. (Igaz, hogy az őz friz is sötét színű volt.) A termelés pedig erősen nagy. A gazdaság intézőjének bemondása szerint 70 kg. nyers sajt átlagban fejőjuhonként. Igaz abrakot kapnak és a legelőjük is nagyon jó és például olyan tiszta, hogy májmételey ellen nem is védekeznek. Sohasem fordul elő.

A nagygazdaságtól elszokott embernek meglepő volt a 150 drb. fiatal tarka hizó ökör egy istállóban. Répaszeleten és kásán hizlalják. Mikor készen vannak Bécsbe szállítják.

Ezután a gyárat látogattuk meg. Óriási nagy üzem, még nagyobb tisztasággal.

Végezetül megemlékezem két lelkes hoghizi gazdaságról is, a Tóth István baromfitelepéről és a Boér Sándor mintagazdaságáról. A baromfi farmon vagy 800 drb. Vörös Islandi tyúk és 200 drb. Chaki Campbell ruca ontotta a drága téli tojást. Nagyban készültek a tavaszi rántani való csirke neveléséhez is. Boér Sándor egy új kukorica fajtával fogadott. Reméljük, a tavaszi kiállításon már kapható is lesz. Szép, még a régi erdélyi fajtából fenntartott lóállománya is van. Különösen kivált egy fiatal 3 éves mén. Szép nemes vonalai vannak.

A Barcaságon amit láttunk, ujszerű volt. Ujszerű, mert nem olyan fejlett mezőgazdaságban nevelkedtünk fel. Ki amint lát valamit, úgy tanulja el. Ezért nem lehet csodálkozni, ha a Mezőségen vagy a csiki hegyek alján lévő gazda ember úgy műveli a földjét, mint ezelőtt 20—30 esztendővel. Ő nem látott mást, ő nem tudja, hogy másképp is lehet dolgozni, esetleg könnyebben és még jobban. A gazdasági iskolák megoldották ezt a kérdést is. Mindegyiket mintagazdasággal szerelik fel, ahol gyakorlatilag is megtanítják a tanuló ifjúságot a célszerű, ésszel végzett mezőgazdasági fogásokra. Csak egy-két ilyen haladó gazdára van azután szüksége a falunak, hogy tőlük mindenki eltanulja, ellesse az okosat. Így rövidesen majd rajtunk csodálkoznak és tőlünk tanulják el az emeletes malacoztatót.

Seyfried Ferenc, gazda-mérnök.

100.000 drb egészséges, dúsgyökérzetű alma és körte vadonc, egyévesek, őszi vagy tavaszi ültetésre, kisebb-nagyobb tételben kaphatók és téli beoltásban is megrendelhetők Dr. Gyórrffy Bélától Tălișoara, jud. Odorheiu. Ugyanott kertész munkás, aki a méhészet-hez is ért, felvétetik.

Gyümölcsstermelés

Rovatvezető: Korponay Kornél,

Sikabonyi Angyal Dezső

Január hó 7.-én halt meg Budapesten 84 éves korában a kertészet nesztora, sikabonyi Angyal Dezső, a kertészeti tanintézet nyugalmazott igazgatója.

1852-ben született Budapesten s majdnem 70 évvel ezelőtt elvégezte a dr. Entz Ferenc orvos vezetése alatt alapított kertész- és szőlészképző iskolát, mely eredetileg a mai Keleti pályaudvar helyén volt. 1868-ban már kertészsegéd a gróf Battyányi martonvásári uradalmában. Onnét volt igazgatója maga mellé vette tanársegédnek intézetéhez, mely előbb a Sashegyre, majd később jelenlegi helyére, a Gellérthegyre költözött. Ezen, időközben államiosított intézetnek volt előbb segédtanára, tanára, majd 1897 évtől kezdve 1918-ig történt nyugdíjba vonulásáig igazgatója Angyal Dezső.

Hatvan évnél hosszabb tanári működése alatt két emberöltő kertészeibe oltotta bele a természet, virágok, gyümölcsfák szeretetét. Sok emberöltőn át tanította volt Magyarországnak papjait és tanítóit, kik a kertészeti tanfolyamot látogatták, úgy, hogy alig van Erdélyben város, vagy hegyek közé rejtett falu, hol ne volna tanítványa, aki hálával gondol reá.

Rajongással szerette a kertet, szőlőt, gyümölcsfát, virágot, s szerette volna a rojongó szeretetet beoltani mindenkibe, aki egy fát vagy egy virágot ültetett. Szeretettel ölelt keblére mindenkit, akiben természet szeretetet látott s önzetlenül nyújtotta oda nagy tudását, hogy mindenkinek tőle telhetőleg előmozdítsa boldogulását. Csodálatos tudása s még csodálatosabb emlékezőtehetsége egyforma erőssé tették őt a kertészet minden ágában, de miután több, mint két évtizedes igazgatósága alatt csak a pamológiát adta elő, mi gyümölcskertészek büszkén vallottuk őt a magunkénak.

Szerette a kertet, de ép úgy szerette törekvő tanítványait. A közte és tanítványai közti viszony nem szűnt meg az oklevél kiadásával, hanem tovább tartott, s a tanítványokból munkatársak, barátok lettek. Nemcsak azt tartotta kötelességének, hogy tudását beoltsa a fiatalabb nemzedékbe, hanem fáradtságot nem kímélve, még anyagi áldozatok árán is gondoskodott elhelyezkedésükről, s boldog volt, ha valamely tanítványa itthon vagy külföldön sikert ért el.

De nemcsak tanítványai, hanem mindenki, aki kertészettel foglalkozott, vagy akart foglalkozni, szeretetteljes tanács-

adóra talált benne. Így kopogattam én is, ki akkor hagytam el a jogi pályát, 30 év előtt ajtaján. Láttam bennem az erős akaratot s tudásvágyat, s néhányszori együttlét után barátom lett mint ember, az egész életre, hogy a gyümölcstermelés terén előbb tanítómesterem, majd utolsó lehetéig szeretetteljes tanácsadóm legyen.

Tudását rendszeres munkában nem foglalta össze, de a szakirodalomban közzétett cikkeit tanítványa s hivatali utóda gyűjtötte össze négy vaskos kötetben.

Legfelsőbb helyről több kitüntetés érte. Előbb királyi tanácsos, majd nyugalomba vonulásakor gazdasági főtanácsos lett. Legszebb kitüntetését azonban önelkiismerete adta neki azon tudattal, hogy emberi kötelességét lelkiismeretesen teljesítette.

Január 10.-én kísérte ki özvegye, barátainak, tanítványainak tömege a kerepesi temetőbe. Budapest fővárosa diszszirhelyet adott neki, így hálálván meg érdemeit, melyeket a főváros kertjeinek felvirágzása terén szerzett. Koporsóját elborították virágokkal, miket életében annyira szeretett, s halála hírére nem egy fohász, nem egy kegyeletteljes megemlékezés virága fog röppenni nagy halottunk sirhantja felé.

Korponay Kornél.

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Ne felejtse el,

hogyan az ujjáépített

Magyar Színház-

ban kitűnő drámai és operett társulat

tart pompás előadásokat!

Nagyszerű szórakozás! Olcsó helyárak!

250 - leível részvehet

az 1936 február hó 15-iki döntő húzáson!

ha idejében vesz egy részsorsjegyet a

BANCA IL' ESCU S. A. CCUJ

Erdély és Bánát legszerencsésebb főelárusításától.

Ujítsa meg sorsjegyét 1936 február 14-ig.

Törvények, rendeletek

Rovatvezető: Dr. Schilling Dezső.

Uj szőlő-, bor- és szesz-törvénytervezet készített a kormány.

Elsősorban a szőlősgazdákat érdekli az új szőlő, bor és szesz-törvénytervezet, amelynek felszínre hozatalát a minden várakozáson felüli tultermelés okozta. Ez a tultermelés főleg a regáti u. n. terrasz boroknál tapasztalható, amelyek tulnyomó részben direkttermők lévén, óriási tömegben állíthatók elő az oltott szőlőkkel szemben aránytalanul alacsonyabb művelési költségek mellett. A kínálat a Regát egyes vidékein olyan nagy volt, hogy 50 banitól felfelé lehetett szüretkor mustot vásárolni. Természetesen a vendéglősök, borkereskedők szükségleteiket elsősorban is ezekből a gyenge minőségű, karakter nélküli olcsó borokból fedezték évek óta és az erdélyi borokat a házasításra, izesítőül használták csupán, ha ugyan használták. Az erdélyi fajborok iránt a kereslet így nagyon leesökkent. A regátba özönlő kereskedők sem tudták felvenni a nagy termésmennyiséget, ezért egész Románia szőlősgazda közönsége sorozatos gyűléseket tartott, követelvén a borfeleslegék szeszé és ecetté való feldolgozásának kötelezővé tételét kizárólagossági joggal, vagyis, hogy más terményből szesz és ecet készítése tiltsák meg. Az előkészületek nagy lendülettel folytak decemberben. Azóta a hangulat igen ellanyhult, már az első bizottsági tárgyaláskor súlyos nehézségek merültek fel a szeszgyárak részéről. A földművelésügyi miniszter azonban még decemberben elrendelte a mezőgazdasági kamaráknak, hogy újabb intézkedésig, a rendelet megjelenése előtt, még rigolirozott területre se adjanak ki szőlőtelepítési engedélyt. Ez megbénította a gazdák és szőlőoltványtelep-tulajdonosok munkáját egyaránt. Számos panasz érkezett emiatt az E. G. E.-hez is, amelyeket az egyesület az Országos Magyar Párt parlamenti csoportjához juttatott, kérve a sérelmek orvoslása érdekében való eljárást. Panasszal éltek emiatt a szőlőoltványtelep-tulajdonosok is és ezügyben tartott ülésük határozatát a kormányhoz eljuttatták. Ez a rendelkezés nem is maradhat érvényben. Főleg nem itt Erdélyben, ahol a szőlő feltétlen szőlőtalajon van telepítve a hegyoldalokon. Ez a rendelet akkor volna indokolt, ha a direkttermők telepítését tiltaná meg a kormány és a sik vidéki szőlőtelepítést. A Bihar-megyei és a Someș menti szőlősgazdák kérelmére az E. G. E. megkereste az O. M. P. parlamenti csoportját aziránt is, hogy a termelők borkimérési jogát a kisebb szőlősgazdák részére is terjesszék ki és a 30 literes minimálisan eladható mennyiség 10 L-re szállíttassék le. Remélhetőleg a szőlősgazdák régi kívánságai ezuttal teljesülésbe fognak menni.

**Ujítsa meg sorsjegyjét
és vásároljon új sorsjegyet
a 9-ik játék**

döntő húzására!

Az idő rövid, február 15-ike közeledik!
Ezen az egy napon

39,025 drb. nyeremény

203,845.0241ei

értékben kerül kisorsolásra!

Ha nem volt az előző osztályokon sorsjegye, a 4. osztályban

VÁSÁROLJON RÉZSORSJEGYÉT 250 LEIÉRT,

hogy: **Gond nélkül élfessen!**

Gazdag és boldog legyen!

Biztosítsa családját és öregségét!

**Döntő húzás
1936
február 15.**

**20
új milliomos**

**Döntő húzás
1936
február 15.**

**20
új milliomos**

Egyleti élet

Tagdíjnyugtázás.

Az E. G. E. titkári hivatalához a következő tagdíjak küldettek be:

1935. évre 60 L. tagdíjat fizetett: Gazdakör Chesereu, Valea-Scurta, Cetățiuă, Parța, Zăbala, B. E. Dej, gr. B. B. Criș, Hitelszövetkezet Vlaha, gr. I. A. Cluj, Gazdakör Biharia, F. J. Valea lui Mihai, Gazdakör Mocirla, Hitelszövetkezet Biharia, K. J. Cernatul de sus, Gazdakör Rosior, Gazdakör Valea-Seacă, B. L. Pusta-Pordeanu (1936-ra 40.—), Sz. D., U. P., D. P., Cs. M., D. J., M. I., ifj. D. P., D. M., Cs. J. Gorenii.

1936. évre 60 L. tagdíjat fizetett: B. Z. Cluj, U. A. Dej, K. K. Oculis (1925—36. évre 500.—), F. K. Crasna, G. A. Sancrai, B. K. Arieșul de Padure, M. I. Dej, gr. B. B. Criș, Hangya Harasztos, G. J. Ghimiești, dr. D. B. Tirimio-Mare, Hitelszövetkezet Vlaha, F. L. Satu-Mare, gr. P. L. Arad, ifj. M. S. Chesereu, A. A. Zagon, gr. B. J. Veresmart, K. J. Rimetea, R. Al. Cadea-Mare, D. G. J. Mociu, dr. R. M. Geoagiu de jos, Olvasókör Unirea (80), T. I. Hăghig (80), T. Ö. Cenadul Mare, Gazdakör Valea-Seacă, P. M. Bogata de Mureș (1937-re is), B. A. Suat, D. J. Suat, dr. F. G. Aita-Mare, G. J. Gogan, L. S. Nașlac, B. Gy. Sănbenedic, K. G. M. Lupeni, Sz. M. Decea, Gazdakör Petrinzel, Hangya Ozun, S. F. Sft.-Gheorghe, F. V. Prundu, Ajutorul Arad, P. J.-né Ocnășugataș, F. P. Șumuleu, Erdőuralalom Rátolita (80), dr. G. S., gr. S. J., K. I. Săcuieni, dr. V. B. Dieosânmartin, K. E. Sălășul de sus, K. J. Alba-Iulia, B. M. Arad, Gazdakör, Hangya, M. I., B. J. Satulung, Sz. Gy. Imeni, N. Gy. Legii, F. M. Turda.

A földmivélsügyi miniszterium engedélyezte az EGE. vetőmagkiállítását. Az E. G. E. korábban kérte a febr. 16—22. napjain rendezendő vetőmagkiállítás engedélyezését a földmivélsügyi miniszteriumtól, ahonnan most érkezett meg az engedély. Az egyesület mindent megtesz, hogy a kiállításon a gazdaközönség megtalálja a tavaszi időnyre beszerezni óhajtott vetőmagszükségletét és a kiállítást tanulságossá tegye. A kiállítás látogatottságának fokozása érdekében az egyesület a C. F. R.-től kedvezményes utazásra jogosító igazolványok engedélyezését kérte a kiállítás látogatói számára. A kiállításra szóló bejelentések az E. G. E. címére küldendők, Cluj, A. Mureșan-u. 10. sz. alá.

Megnyílt a turdai női háztartási és gazdasági tanfolyam. A turdai Misszió Társulat az Erdélyi Gazdasági Egyesülettel karöltve január hó 1-től kezdődőleg egy öt hónapos háztartási és gazdasági tanfolyamot rendez Turdán. A tanfolyam az előirt létszámú hallgatóival a miniszteri engedély alapján megkezdődött és annak egyes tantárgyaira külön is vesznek fel hallgatókat. Így február hó 1-től március 15-ig 6 hetes szövőtanfolyam lesz, március hó 15-től május hó 15-ig két hónapos fehérnemű varró és szabászati tanfolyam lesz. Előbbit Papp

Rózsika, utóbbi Deésyné Tömösvári Mariska, ny. ipariskolai tanárnő fogja tanítani. A tanfolyamokra künn- és bennlakókat is vesznek fel. A künnlakók egy-egy egész tanfolyam hallgatásáért 500 leit, a bennlakók 1500 leit fizetnek fejenként. Jelentkezéseket elfogad az Erdélyi Gazdasági Egylet Cluj, Muresan-utca 10, vagy a Róm. Kath. Missziós Társulat Turda.

Gazdasági előadások és tanfolyamok a Szilágyságban. Az Erdélyi Gazdasági Egylet tovább folytatja népnevelő akcióját. Január hó folyamán a Szilágyságban Ip, Zovány, Szilágyballa és Sarmaság községekben tartott nagyszámu hallgatóság előtt gazdasági előadásokat és megbeszéléseket olyan irányban, hogy egy néhány központibb fekvésű községben a környékből jelentkező gazdaifjak részére 2—3 hetes gazdasági tanfolyamok rendeztessenek. Előadásokat tartottak Török Bálint, az EGE. igazgatója és dr. Sulyok István. Az előadókat elkísérték körutjokban br. Bánffy János földbirtokos, dr. Bölöni Zoltán és dr. Udvary József. A gyümölcs- és szőlőtermelésről, a vonatkozó új rendeletekről, apaállatnevelésről, növényvédelemről, szövetkezeti eszméről tartott előadások után mindenütt arra kérték az EGE. kiküldötteit, hogy az előadásokat minél gyakrabban ismételnék meg.

AND. RIEGER

GÉPGYÁRAK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

S · I · B · I · U

**Románia legrégebb
és legnagyobb mezőgazdasági gépgyára**

Gyártunk elismert legjobb kivitelben:

Rieger-féle váltóekét, Tengeri-vetőgépet, „Soia“-babvetőgépet, Lóhere-vetőgépet, Kapáló- és töltető-ekéket, Réti-boronát, Trágyalé-szivattyút, Műtrágyaszóró-gépet, Szénagereblyét, Szalmaprést, Répa- és szecs kavágókat, Szőlő- és gyümölcs-sajtókat, víznyomásost és áttételest. Gyömölcs- és szőlőzúzókat, Acélkeretes cséplőket, Kis cséplőket járgány- és motorhajtásra, Gabonarostákat, triöröket, Olajmagpréseket, Vizszivattyukat, Gyapjufésülőket, Ványolókat és tépőket, Tengerilefejtő gépet, Hengeres darálógepeket. Magyarnyelvű képes árjegyzéket ingyen küldünk.

Cluj képviselő:

KLUSCH JÁNOS, Cluj

Sírada Londrei No. 21.

Gazdanapok Turda és Alba vármegyékben. Január hó folyamán Turda és Alba megyékben számos községben rendezett az E. G. E. gazdanapokat. Így Chiend, Baghion, Kercesed, Chestiu, Bogat, Ludosul de Mures, Ghiris Aries, Polian, Egheres Uioara, Nadlac, Ciuc, stb. községekben. — Gazdasági és kulturális előadásokat tartottak *Nagy József*, okl. gazda, dr. *Nappendruck* Kálmán orvos, dr. *Sulyok István* lapszerkesztő, dr. *Nagy Endre* gazd. isk. igazgató, dr. *Amirás Aladár* ügyvéd, *Veress István* gazd. isk. tanár, *Török Bálint*, az E. G. E. igazgatója, *Seyfried Ferenc* gazdamérnök, *Csomós János* gazd. intéző, *Tauba Károly* szövetkezeti igazgató, *Nagy Jenő* tanár, *Rass Károly* f. gimn. tanár. A gazdakörökben nagy szeretettel fogadták mindenütt az E. G. E. előadóit és értékes tanításaiknak minél sűrűbben való megismétlését kérték.

PIAC

Piaci árak a Bánságban. Buza 500, kukorica 310—315, zab 360, rozs 360, árpa 310, tökmag 725, napraforgómag 470 lej mázsánként.

Piaci árak Carei-ben. Buza 440—450, rozs 300—310, árpa 300—320, kukorica 320, zab 300, bükköny 520, napraforgó 450—460 lej mázsánként.

Az aradi hetipiacon a következő árak alakultak ki: Hagyma 5—6 lej, fokhagyma 25—30, burgonya 2—3, száraz bab 5—6, fejeskáposzta 4—10, kelkáposzta 3—6, paraj 2—2.50 lej kilója, tök 15—20 lej darabja, levesbevaló zöldség csomója 2—3 lej. Gyümölcs piac: Alma 8—16, körte 16—18, aszalt szilva 16—18, szőlő 14—18, dió 18—20, hámozott dió 56—58 lej kilója. — Baromfi piac: Kővér liba 240—340, sovány liba 100—130, kővér kacsa 110—140, sovány kacsa 60—70, gyöngytyuk 45—60, tyuk 60—90, csirke 25—50, pulyka 160—200 lej párja, tojás darabja 1.30—1.50 lej. — Élőállatpiac: Szarvasmarha 7—8, borju 16—18, sertés 16—20 lej kilónként. — Takarmánypiac: Széna 160—170, lóhere 200—210, szalma 70—75 lej mázsánként. — Tejtermékek: Tej 3—4, tejfél 25—30 lej literje, tehénturó 8—10, juhturó 20—24, vaj 60—70 lej kilója.

Brasovi piaci árak: zsirszalonna 32, zsír 42, tojás darabja 1.80—2.50, csirke párja 40—90 lej: — Élő állatok: export ökör kg. 10—13, sertés 18—21, igás ökör drb. 5000—7000, ló 4000—8000, ló luxus ezerkétszáz—ezernyolcszáz lej. — Terményárak nagyban: buza 100 kg. 530—560, rozs 400—410, sörárpa 300—320, takarmányárpa 285—295, zab 320—340, tengeri 300—310, lencse 900—1200, bab fehér ötszáz—ötszázötven, burgonya 140—160 lej. — Takarmányárak: széna préselt 100 kg. 160—170, széna laza 120—130, szalma 65—75, korpá 260 lej.

V e g y e s

Vetőmagtermelők és kereskedők az E. G. E. vetőmagkiállításán. A vetési idény közeledtével az Erdélyi Gazdasági Egylet február 16—22.-i vetőmag és gumó, növényvédelmiszer és mezőgazdasági gépkiallítása iránt úgy a termelők, mint a magkereskedők részéről ólénk érdeklődés nyilvánul meg. Az eladó vetőmag felett rendelkező gazdák és kereskedők itt ismerethetnek meg legjobban készleteik fajtáját, minőségét, viszont a gazda, zöldség- és virágtermelő is itt választhatja ki legjobban a neki leginkább megfelelő vetőmagot vagy gumót. Nagyobb arányú bejelentések történtek máris egy a gabona, mint káposzta, takarmány, zöldség és virágmagvakból. A kiállítás Clujon lesz az E. G. E. Muresan-u. 10. szám alatti székházában. A kiállításra a gazdák helydíjat nem fizetnek és az E. G. E. Növénytermelési és Értékesítési Szakosztálya díjtalanul gondoskodik a beküldött magvak diszúvegekbe való helyezéséről, a magyar-román nyelvű feliratok elkészítéséről és az anyagcsinos elhelyezéséről. Igen értékes támogatás ez úgy az eladókészletek felett rendelkező gazdák, kereskedők, mint a vásárolni óhajtók számára, éppen azért remélhető, hogy a kiállítás az Erdélyi Gazdasági Egylet eddigi kiállításaihoz méltóképpen fog sikerülni. (A magvakon kívül képviselve lesznek a növényvédelmi szerek is. A növényvédelem ma már igen jelentős tényező. A köztudatba bele kell vinni végre, hogy ma már a gyümölcsösöket ép olyan rendszeres permetezésben kell részesíteni, mint a szőlőültetvényeket, ha azt akarjuk, hogy ép, egészséges, értékes és piacképes, sőt exportképes termésünk legyen. A kiállításra szóló bejelentések az E. G. E. címére küldendők, Cluj, Str. Andrei Muresan 10.

Küküllői borkiállítás. A küküllőmenti szőlősgazdák sikerült borkiállítást rendeztek január 19—20-án Diciosánmartinban. A kiállítás lelkes szervezője, vezetője és szakértője Schöpner Sámuel ny. szőlészeti felügyelő volt. A rendezőség a bormintákért üvegeket küldött, azokat alkoholtartalomra megvizsgálták, kategorizálták és így juttatták a bíráló-bizottság elé. A kiállításra kb. 400 bormintát küldtek és 1,800,000 liter bort jelentettek be eladásra.

A BANCA ILIESCU S. A. CLUJ

Erdély és Bánát legnagyobb főelárusítása

rezerválta Önnek legrszerencsésebb sorsjegyeit

200.- Lej ellenében $\frac{1}{4}$ -et

az 1936 március hó 15.-én tartandó első osztály húzására!

RENDELJE MEG SZERENCSESORSJEGYÉT!
JÁTSZODJON BIZALOMMAL ÉS KITARTÁSSAL! RENDELJEN SORSJEGYET POSTÁN!

A Sváb Gazdasági Egylet borkiállítást rendez Bacova községben. A kiállításon vörös, Schiller és fehér borok kerülnek bemutatásra. A kiállítás egy napig tart, febr. 2-án.

2 lei 50 baniért tisztítja a heremagot a cluji mezőgazdasági kamara. A cluji mezőgazdasági kamara jan. 28-án tartott igazgatószabványi ülésén elhatározta, hogy a gazdák heremag-szükségletét bármily mennyiségben kg-ként 2.50 lejért tisztítja. — Ezügyben a megkeresések a mezőgazdasági kamarához küldendők (Cluj, vármegyeháza) román nyelven. A Trifolino cég 3 lejért tisztítja a heremagot, címe: Cluj, Calea Reg. Ferdinand 23.

Kisgazdaifjak tanulmányi kirándulása Németországba. Az Erdélyi Gazdasági Egylet minden évben több erdélyi magyar kisgazda ifjut küld ki 6 hónapra Németországba, az ottani fejlett mezőgazdasági kultúra, állattenyésztés, tejgazdaság, gyümölcsstermelés, kertészet stb. tanulmányozása céljából. Az idén március hó végén indulnak el az ifjak. A kirándulásra a gazdakör, szövetkezet, vagy lelkeszi hivatal ajánlólevelével jelentkezhetnek március 1-ig a 16. életévüket betöltött kisgazda ifjak az esetben is, ha nem tudnak németül. A gazdaifjak német kisgazdáknál mint családtagok helyeztetnek el és minden gazdasági munkát a családtagokkal együtt kötelesek végezni. Az ifjak rendes alsó- és felsőruhát visznek magukkal. Utlevélről az érdekeltek maguk gondoskodnak. A tavasztól őszig tartó kirándulás összes költsége 6500 lej, mely összegben az oda- és visszautazás, valamint Németországban egy két hetes tanulmányi kirándulás utiköltsége és ellátási díja is benne foglaltatik. Az összeg előre, vagy két részletben fizetendő be az E. G. E.-hez. Az érdekeltek levélben postai portó ellenében, vagy élőszóban bővebb felvilágosítást nyerhetnek az E. G. E.-nél, Cluj, Muresan-u. 10.

Fogatszépességversenyek, négyesfogatok dijhajtása és fogatárverés a budapesti mezőgazdasági kiállításon. A hajtósport megkedveltetése és ezzel kapcsolatosan a lótenyésztés felkarolása érdekében az OMGE évek óta különféle fogatversenyeket is rendez az országos mezőgazdasági kiállítás keretében, amelyek változatossá teszik a kiállítás lovassport eseményeit. A magyar ló tapasztalhatóan ma is fogalom a külföldiek előtt, az iránta való érdeklődés évről-évre állandóan növekszik. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület a folyó évi március 20—25. napjain tartandó országos mezőgazdasági kiállítás keretében ebben az évben is rendez fogatversenyeket és annak minél nagyobb sikere érdekében pénzdíjakat és értékes tiszteletdíjakat tűz ki díjazás céljaira. Továbbá alkalmat kíván nyújtani a fogatlovak minél jobb eladására, olyan módon, hogy önkéntes árverés rendezését vette tervbe. A versenyek a következők: 1. Akadémiahajtási verseny kettes-fogatok részére. 2. Fogatszépességverseny, kettes- és négyes-fogatok részére. 3. Díjhajtás négyes-fogatok részére. A versenyeken résztvevő fogatok 80 százalékos vasuti kedvezményt élveznek.

A SZERENCSE ÚJ MEGLEPETÉSEKET ÉS ÖRÖMÖKET
OKOZOTT ERDÉLYBEN.

Az 1935. január hó 15-én megtartott húzáson az Állami Sorsjáték ismét egy sorozat szegény embert boldogított, nyereményeivel. Ezek a nyerők kitartóan vásárolták sorsjegyüket ugyanazon főelárusításból.

Ez alkalommal a szerencsétől már eddig is favorizált **BANCA ILIESCU S. A.** cluj-i főelárusítás új örömhíreket közölhetett Erdély különböző helyeégeiben levő játékosainak,

A 250.000.— Lejes nyereményt egy kis egzisztenciájú cluj-i egyén nyerte, a 115209 3-ik szériájú melléksorsjeggyel, melyet közvetlenül a Bankháztól vásárolt.

A 200.000.— Lejes nyeremény a 28035 számú első szériából levő Osztálysorsjegyre esett. — Ez a szerencsés sorsjegy a **BANCA ILIESCU S. A.** aradi megbízottja által lett eladva. — A nyeremény megosztódik Boros János aradi ügynök, Ardelean Ioan chisineu eris-i jegyző, Nagy Kálmán lugoji kiskereskedő és egy tizes sorsjegyvásárló csoport között.

A 100.000.— lejes osztatlan nyeremény boldog tulajdonosa egy I. S. satu-mare-i kereskedő, aki postán rendelte és vásárolta meg a 279019 számú első szériából levő melléksorsjegyet.

Végül pedig az 50.000.— lejes nyereményt a 143224 számú 2-ik szériájú melléksorsjegy nyerte, melynek tulajdonosa egy timisoara-i tanár. — A többi 30.000, 20.000, 100.000 lejes stb. az **ILIESCU BANK** főelárusításába kijött nyeremények felsorolására nem lenne megfelelő terjedelmű helyünk. Itt még csak azt a páratlan pontosságot és gyorsaságot említjük meg, amivel a Banca Iliescu a nyereményeket kifizeti.

Nagy örömmel könyveljük el az Erdélyt szerencsétető jelentős nyereményeket, annál is inkább, mert ezáltal megerősödik a játékosok Erdély és Bánát két legnagyobb főelárusításába a Banca Iliescu S. A. Cluj és a Kereskedelmi Hitelintézet S. A. Cluj-ba vetett bizalma.

Összesítve a fentieket, meggyőződésünk az, hogy a bizalommal és kitartással játszóknak előbb, vagy utóbb részesülnek az **ÁLLAMI SORSJÁTÉK** javadalmaiból.

Keresek megvételre jókarban levő „Schmotzer“ kapáló-gépet. Ajánlatokat ismertetéssel a kiadóba kérek. Jelige: Belterjes.

Keresek megvételre egy százados mérleget használt, de jó állapotban. Címét a kiadóhivatalba kérek.

Méhész, gyümölcsész (szőlész), feltétlen elsőrendű, gyakorlott, megbízható szakember, eddigi működését, összes körülményeit, fizetési igényeit részletesen feltüntető ajánlatát kéri dr. Brück Ede gazdasága Lugoj (Frații Dutsch cég címén).

Keresünk fehér gyapjút megfonva, ár és mennyiség megjelölésével. Cím a kiadóban.

Korrekt úri ember, okl. gazda, 12 évi gyakorlattal, nagyobb, 250 kat. holdon felüli gazdaságot vállal akár százalékos, akár fix javadalmazásra. „Garanciaképes“ jeligére ajánlatokat kér a kiadóhivatalba.

Használt, jó karban levő, műtrágyaszóróval kombinált vetőgépet keresek megvételre. Cím a kiadóban.

250 Lei
egy
részszorsjegy

250 Leivel milliókat nyerjen

Az állami sorsjáték részszorsjegye megadja
a lehetőséget, hogy

DÖNTŐ HUZÁS
1936
február hó 15-én!

Kolosszális nyeremények!

részszorsjegy
egy
250 Lei

39.025 nyercemény 203,845.024 L értékben.

Ne hanyagolja el meguffitani sorsjegyét idejében!

Mezőgazdasági gépek, eszközök
és anyagok nagybani lerakata.

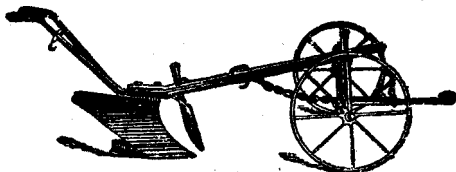
Talajmivelő, vető, cséplő,
megtisztító, burgonyakisze-
dő stb. gépek nagy raktára

Minden típusu, eredeti

SACK ÉKÉK

és azok szerelvényei

Az eredeti Sack eszkö-
zök fő ismertetőjelei:
**Gondos gyártás
és nagyértékű
anyagminőség!**

Csak eredeti Rud. Sack alkatrészeket vásároljon, mert az alkatrész
értékét egyedül az anyag minősége és pontos kivitele szabja meg.

Lerakat:

KLUSCH JÁNOS, CLUJ
Str. Masaryk No. 21. — Telefon 512.

POHL BÉLA műszaki tanácsos

mérnöki irodája

Cluj, Str. Iullu Maniu 6. II.

Elvállalja épületek tervezését, kivitelét vagy azok ellenőrzését, leszámolását. Mező-
gazdasági területek és nedves épületek alagsószűrését, lecsapolását, öntözését, patak
és folyamszabályozási, partbiztosítási, árvédelmi, forrás foglalási, vízvezetéki, gyári
szennyvíz tisztítási, telekfelmérési, parcellázási munkálatok végrehajtását. — Vízi
erőtelepek, turbinák, duzzasztó gátak tervezését és beépítését.

Tanáccsal szolgál és képviselőket vállal a vízjogi törvénnyel kapcsolatos engedélyezési
és vízrendőri ügyekben.

Fajtiszta, fajazonos, szavatolt csiraképeségű

**eredeti
erfurti,
hollandiai
és dániai**

**Főzelék
Zöltség
Virág
Fű és
nemesített
takarmány
és répa**

MAGVAK

„ERFURTH” Salamon és Stefan

magtermelés és magkereskedés

Cluj, Piața Mihai Viteazul 38. sz.

Legkisebb rendelést is azonnal postázunk. — Árjegyzék ingyen.

Biztosítsuk jövő évi gyümölcstermésünket!

A SIKER TITKA!

I

**Mély ádság!
Bó trágyázás!**

**Szakszerű metszés!
Helyes fatakarítás!**

II

**Idejében, megfelelő, meg-
bizgató növényvédelmi
szerekkel való permetezés**

Lombhullás után permetezünk

5/10-os Neodentrinnel

20/0 Bordoil és Amoniil keverékkel,

a fák törzsére helyezünk **Sotor enygyűrűt**,
a fák törzsén a vértelves foltokat kenjük be

Pomrin vértelű-kátrányai

és akkor mindent megteünk a fán teljes állati és roványi kártevők kártétele ellenében. — A fennli szereket készíti:

Moskovits Ipartelepék Rt. Oradea.

Képviseletek: Ajud: Hanyra Központ és szász vidéki fiókial. Winkler János utóda, Marx & Co. Buzogor: Burzenländer Landw. Verkaufshalle, str. M. Weiss Cluj: Biagini Sándor Utóda, Dr. Moros Béla, Dr. Szegvári Sámuel, Cornei, Sztrahár László, Mandl Ferenc, Weisz Lajos, Tásnyai, Frenkel Ignác és Fia, Schirrer; Mezőgazdák Rt. Sibiel: Keszner Lajos és Fia, Baranure; Hecselek Vilmos U. és Neumann és Marosvás. Serrit: Magkovits László, Jönentia; Bocanazy Iváncsik és Fia, Zoltai; Gazdasági Egyesül és Eder Géza, Jemelcsikotmány; Mihály Ferenc, Engel, Sámuel, Salonta; Cullmann Miklós, Köh Arnim, Sipos Imre, Avard; Mezőgazdák Kereskedelmi K. Timişoara; „Cea”-Kraiver Rt., Mezőgazdák Ker. Rt. Fiókja, Lug J.; Ignatie Sticinszky, Deva; Coop. Regională Hunedoara, Alba-Iulia; I. B. Mieselbacher sen. Rt. Oráste; M. Breckner, Odorhei; Zöld János, Sf. Gheorghe; Dr. Barabás és Sipos, Hanyra tanuló rektor. Tr. Săucea; Bene Albert, Sibiel; Serrit; I. B. Mieselbacher sen. A.-G., Medias; Johann Schmidt, Fied. Oerth, Wilh. Oberth, Huedin; Mátyas János, Turda; Coganon János, Targu-Mureş; Harnath Béla, Gherla; Zebulnik Jenő.